

DEBATTINNLEGG

Har du noe på hjertet?

Skriv til Agderposten. Redaksjonen forbeholder seg retten til å redigere innlegg. Husk at alle debattinnlegg må undertegnes med fullt navn, og legg gjerne med et bilde av deg selv.

Opprørt? Glad?

Si det til Agderposten.

Skriv kort!

- Synspunkt: maks 700 ord
 - Debatt: maks 300 ord
 - Innspill: maks 500 ord
 - Kronikk: maks 1.200 ord
- Underskriv med navn, adresse og telefonnummer.

E-post

debatt@agderposten.no

TIPS OSS

NYHET

SPORT

KULTUR

FOLK

37 00 37 00

tusentips@agderposten.no
redaksjonen@agderposten.no
sporten@agderposten.no
folk@agderposten.no
sideblikk@agderposten.no

SYNSPUNKT

EU bør pålegge medlemsland en flyktningkvote

I dag er over 20 millioner mennesker på flukt utenfor sitt lands grenser.

Men inne i problemlandene er det over dobbelt så mange på flukt.

Mange mener at det er bedre å hjelpe flyktningene i nabolandene – og det kan være noe i det. Det blir jo absolutt billigere. Flere kan hjelpes i lavkostland – og folk som er på flukt befinner seg da i et miljø som ligner på landet de kom fra, slik at det ikke så lett oppstår kulturkollisjoner.

Det er bare det at slik er det allerede – og slik har det vært i mange år. I Libanon, Jordan og Tyrkia bor det i dag millioner av syriske flyktninger – ofte under usle kår. I følge FNs Høykommissær for flyktninger bor ca. 86 % av de som er på flukt utenfor sitt eget land – i land med lav – eller middels inntekt. I mange tilfeller krenkes deres grunnleggende menneskerettigheter som retten til liv, yttrings – og religionsfrihet, rent drikkevann og helsehjelp. 10 fattige land har tatt imot over halvparten av verdens flyktninger. Disse 10 landene har bare 2,5 % av hele verdens nasjonalinntekt.

Det antall flyktninger som kommer til Europa år om annet er bare en brøkdel av de som har forlatt landet sitt. Noen forlater sitt hjemland for å få arbeid og skape et bedre liv for seg og familien.

PÅ FLUKT: Tusenvis har tatt i bruk skrøpelige farkoster over Middelhavet for å komme seg til Europa. Italia og Hellas må avlastes, skriver artikkelforfatteren.

FOTO: NTB SCANPIX

Det burde være lett å forstå for nordmenn, når vi vet at ca. 850.000 av våre forfedre emigrerte til Amerika gjennom de siste 180 år for å skape seg en bedre framtid. At vi var med på å fordrive indianerne fra deres jord er det ikke mange som tenker på. Andre lever i et diktatur og flykter for å kunne føle seg trygge. I slike land er det stor risiko for å havne i fengsel som politisk fange, bli torturert eller drept.

Klimaendringene, som gjør leveforholdene uutholdelige, er blitt og blir i økende grad en årsak til at folk flykter til land som ennå ikke er blitt rammet. I de siste årene har borgerkrigene i Syria, Somalia og Afghanistan ført til masseflukt av mennesker som tar sjansen på å nå Europa, selv om det vet at de risikerer livet i hendene på samvittighetsløse menneskesmuglere. I de verste årene har hundretusener prøvd

å komme seg til Europa, ikke minst i skrøpelige gummibåter over Middelhavet. Italia og Hellas har tatt imot flere enn de har kapasitet til – og de bør avlastes. Kanskje Norge kunne ta imot 10.000 av disse. Det er 1/5 % av Norges befolkning. Folk flest er bundet til sitt vante miljø som de forlater fordi de er redde for livet.

De forlater slekt og venner, naboer og kolleger, de må lære seg et nytt språk og bli fortrolige med nye skikker. Dette er selvsagt hardt for alle, men hva gjør man ikke for å berge livet? Når de er fremme, må de gjennomgå kontroll for å bevise at de virkelig har behov for beskyttelse.

I Norge fører våre strenge regler til at de aller fleste som søker om opphold blir sendt ut igjen. Selv barn og enslige kvinner, som har bodd i Norge i mange år og er godt integrert, kan bli

revet opp fra et lokalmiljø som gjerne vil de skal bli – og sendt tilbake til landet de kom fra – til en uvisst skjebne. Man får inntrykk av at mange europeiske land synes at det er et stort problem å ta imot noen flyktninger.

Men Tyskland og Sverige har tatt mer en sin rimelige del av flyktningstrømmen. Vårt eget land, som vi skryter av er så rikt, legger seg på en stadig mer restriktiv linje.

Mange bekymrer seg over at Norge er i ferd med å bli avkristnet. Det som de da tenker på er at vi er blitt mindre bokstavtro, at mange synes det er visse dogmer som vi ikke kan ta alvorlig, at vi har fått et friere syn på seksuallivet – og at vi tenker mer enn vi tror. Enkeltes holdninger til vår neste på flukt tyder på at de ikke helt har oppfattet de viktige poengene i Bergprekenen og i lignelsen om den barmhjertige samaritan, særlig Jesu oppfordring om å elske din neste som deg selv – og at alt det du vil at andre skal gjøre mot deg skal også du gjøre mot dem.

Det virker som om det formelle ved kristendommen, d.v.s. 2000 år gamle dogmer, er viktigere enn realitetene i Jesu budskap til menneskeheten. Det er dette som er den alvorligste siden av avkristningen i Norge.

Det er tankevekkende at i det katolske Øst-Europa, der kirkens dogmer settes høyest, stenger

de grensene for mennesker i nød. Men: for det rike Europa burde problemet med å ta imot til og med noen millioner flyktninger ikke være uoverkommelig.

I Europa bor det henimot 500 millioner mennesker. Da ville en «flyktningstrøm» på 5 millioner utgjøre bare 1 % av Europas befolkning. Så mange er det ikke blitt ennå. EU burde kunne pålegge sine medlemsland (og land tilknyttet EU gjennom EØS) å ta imot et antall flyktninger, i forhold til hvert enkelt mottakerlands folketall og nasjonalinntekt. Det ville bli en rettfærdig og overkommelig byrdefordeling. En jevn fordeling ville knapt kunne merkes.

Det ville også bli lettere å akseptere sin «kvote» når oppholdet blir midlertidig og de som fikk opphold går med på å reise tilbake når forholdene i hjemlandet er blitt trygge – og gjenoppbyggingen er kommet i gang med bistand fra FN.

Sommeren 1945 strømmet finnmarkingene nordover – til korte og kalde somre – og lange og mørke vintre – for å ta fatt på gjenoppbyggingen av sin landsdel. Borte bra, men hjemme best; et fundamentalt menneskelig trekk.

La oss håpe at Norges engasjement for å løse flyktningkrisen vil prege valgkampen – på en positiv måte.

Per A. Haakstad
Arendal

KRONIKK

Bevisstheten rundt havet øker

Plast i en hvalmage har vekket folket over hele kloden. Nå er "alle" opptatt av havet, også politikerne. Det gir muligheter for å finne gode, varige løsninger.

Vi er heldige som har havet. Mye av vår historie er bygget på vår nærhet og evne til å høste av havet. Mye av vår rikdom kommer fra sjøfart, olje, gass, fiskeri og havbruk. Som havnasjon har vi lange og stolte tradisjoner og som forvalter av havets ressurser blir vi lyttet til. Likevel har det skjedd en endring. Hvermannsens engasjement har våknet. Kanskje i erkjennelsen av at kollapser havet, kollapser kloden.

Tonnevis av plast er ryddet og fjernet fra norskekystens mange strender denne våren. Tusenvis av mennesker har vært i sving. Og det til tross for at de nok vet at innsatsen er bare – ja, en dråpe i havet.

NTNUs visjon er kunnskap for en bedre verden og verden blir ikke bra om ikke havet er det. Derfor er havromsvitenskap og teknologi ett av NTNUs store tverrfaglige satsingsområder. Havet trenger engasjement, handlekraftige politikere og kunnskap.

Arendalsluka samler denne uka mange samfunnsengasjerte mennesker. Det er bra. Vi har alltid noe å lære av hverandre.

Snart skal vi gå til valg. Mye av valgkampen handler om folks hverdag, skole, eldreomsorg, veier, lokalsamfunn og skatt. Politikerne får gjøre opp seg i mellom, men som fagmiljø vil vi ta til orde for et fortsatt politisk engasjement for de utfordringer og muligheter som havet gir.

Hvordan skal oljenasjonen Norge videreutvikles? Leverandørindustrien i Agder er i omstilling i takt med at vi må

møte stadig større krav til miljøriktige og bærekraftige løsninger. Vi har kunnskap og teknologi som gjør at vi stadig er i utvikling og som andre nasjoner bør gjøre mer bruk av enn i dag. Så er det å håpe at ikke kua dør mens gresset gror. Eller sagt på en annen måte – bedrifter må gis muligheter til å kunne satse nytt.

Havbruksnæringen tar nye steg. Verdens største havmerd er nå på slep fra Kina og skal etableres i langt mer utsatte havområder enn det som har vært gjort til nå. Erfaringer herfra vil kunne gi nye og andre muligheter for Norge som havbruksnasjon.

Fiskeriene har lang en lang og stolt historie. Vår evne til fornuftig sameksistens mellom fiskeriene og de mange andre aktørene – er avgjørende for å få til fornuftig framtidig forvaltning og bruk. Derfor søker vi kunnskap om hva villfiske faktisk gjør mens den vokser og lever

i havet. Vi undersøker også hvilke andre verdier havbunnen kan by på i form av tilgang på viktige mineraler. Hvor er det gull, sølv, sink og kobber? Hvilke teknologiske utfordringer må løses? Og lar det seg løses på en måte som ivaretar miljøet rundt?

Klimaendringer påvirker selvsagt også havet. Havnivået stiger. Mer vind og vær stiller nye krav til måten vi bygger på enten det gjelder, båter, bruer, plattformer eller bygninger for øvrig.

Selv er jeg professor i robotikk. Roboter kan i dag og i framtida løse stadig nye oppgaver. Skip kan snart kjøre uten kaptein til stede – altså autonome skip. Den digitale teknologien kan gi oss mye kunnskap om hvordan havet har det og hva som foregår. Alt dette kan legge grunnlaget for ny virksomhet.

Ingrid Schjølberg,
professor og direktør for NTNU Havrom